

Vabariigi Valitsuse korralduse „Äkkrünnaku ja pantvangi võtmise hädaolukordade lahendamise plaanide kehtestamine“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Vabariigi Valitsuse korraldusega kehtestatakse hädaolukorra seaduse (edaspidi *HOS*) § 7 lõike 4 alusel äkkrünnaku ja pantvangi võtmise hädaolukordade lahendamise plaanid.

Äkkrünnaku hädaolukorra lahendamise plaani (edaspidi *äkkrünnaku HOLP*) koostamise kohustus on sätestatud Vabariigi Valitsuse 25. aprilli 2013. a korralduse nr 208 (edaspidi *korraldus nr 208*) „Nende hädaolukordade nimekiri, mille kohta koostatakse riskianalüüs ja lahendamise plaan, ning hädaolukorra riskianalüüsi ja hädaolukorra lahendamise plaani koostamiseks pädevate täidesaatva riigivõimu asutuste määramine“ punktis 2.

Praegu kehtiv pantvangi võtmise hädaolukorra lahendamise plaan on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 4. augusti 2011. a korralduses nr 340 „Siseministeriumi juhtimisel koostatud hädaolukorra lahendamise plaanide kehtestamine“. *HOS*-i § 7 lõike 5 järgi hindab hädaolukorra lahendamise plaani koostamist juhtinud asutus vähemalt korra aastas plaani ajakohasust ning teeb vajaduse korral Vabariigi Valitsusele ettepaneku plaani muuta.¹

Plaanid on koostatud, tuginedes politsei ja piirivalve seadusele (edaspidi *PPVS*), mille § 3 lg 1 punkti 1 järgi on politsei ülesanne tagada avalikku korda ähvardava ohu ennetamine, väljaselgitamine, tõrjumine ja avaliku korra rikkumise kõrvaldamine. Nii äkkrünnak kui pantvangi võtmine on käsitatavad korrarikkumistena ehk avaliku korra kaitsealas oleva õigusnormi või isiku subjektiivse õiguse rikkumise või õigushübe kahjustamisena. Plaanid koostamisel on järgitud *HOS*-i §-s 7

¹ on plaani koostamisel lähtunud valdkondlikes eriseadustes ning nende alamaktides sätestatust.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Politsei- ja Piirivalveameti korrakaitsepolitseiosakonna juhtivkorrakaitseametnikud Priit Saar (612 3244, priit.saar@politsei.ee) ja Janek Laaneväli (612 3266, janek.laanevali@politsei.ee). Eelnõu koostamisel on osalenud ka pääste- ja kriisireguleerimispoliitika osakonna õigusnõunik Marion Ross (612 5214, marion.ross@siseministeerium.ee) ning sama osakonna nõunikud Iivi Luuk (612 5256, iivi.luuk@siseministeerium.ee) ja Andres Parve (612 5265, andres.parve@siseministeerium.ee). Eelnõu ja seletuskirja on keeleliselt toimetanud Siseministeeriumi õigusosakonna keeleteimetaja Helin Kask (612 5241, helin.kask@siseministeerium.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõu ega Euroopa Liidu õigusega.

2. Korralduse eesmärk

Korraldusega kehtestatakse äkkrünnaku ja pantvangi võtmise HOLPid, mis kirjeldavad nimetatud olukordade lahendamise ja juhtimise korraldust. Plaanid hõlmavad olulisemaid tegevusi ning hädaolukorra lahendamisse kaasatud asutuste ja isikute ülesandeid.

3. Korralduse sisu

kinnitatakse, et hädaolukorra lahendamist juhtivatel asutustel on õigus lahendamisse kaasata teisi asutusi ja isikuid vastavalt nende pädevusele. Nimetatud punktides korratakse üle HOS-i § 12 lõikes 2 sätestatu, mille järgi on hädaolukorra lahendamist juhtival asutusel või isikul õigus saada muudelt täidesaatva riigivõimu asutustelt ja ametiisikutelt abi plaanis määratud alustel ja korras.

arjeldatakse olulisemaid eesmärke, millest peavad hädaolukorra lahendamise juhtimist korraldavad ametiisikud lähtuma. Tegemist on baassuunistega hädaolukorra lahendamisel, mille alusel kujundatakse detailsemad tegevussuunad.

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Teabe valdaja: Siseministeerium

Juurdepääsupiirangu alus: AvTS § 35 lg 1 p 5¹

Lõpptähtpäev: 30.05.2019

Vormistamise kuupäev: 30.05.2014

ASÜTUSESISESEKS KASUTAMISEKS
Teabe valdaja: Siseministeerium
Juurdepääsupiirangu alus: AvTS § 35 lg 1 p 5'
Lõpptähtpäev: 30.05.2019
Vormistamise kuupäev: 30.05.2014

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Teabe valdaja: Siseministerium

Juurdepääsupirangu alus: AvTS § 35 lg 1 p 5¹

Lõpptähtpäev: 30.05.2019

Vormistamise kuupäev: 30.05.2014

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS
Teabe valdaja: Siseministeerium
Juurdepääsupirangu alus: AvTS § 35 lg 1 p 5¹
Lõpptähtpäev: 30.05.2019
Vormistamise kuupäev: 30.05.2014

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Teabe valdaja: Siseministeerium

Juurdepääsupiirangu alus: AvTS § 35 lg 1 p 5¹

Lõpptähtpäev: 30.05.2019

Vormistamise kuupäev: 30.05.2014

4. Korralduse terminoloogia

Korralduses ei kasutata uut terminoloogiat.

5. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

6. Korralduse mõjud

1. Mõju riigi julgeolekule – mõju siseturvalisusele

Korralduse otsene sihtrühm on äkkrünnaku või pantvangi võtmise hädaolukorra lahendamiseks, aga ka selliseks hädaolukorraks valmistumisega seotud asutused,

Plaani esimene ja kõige olulisem eesmärk on tagada riigi sisejulgeolek, sest plaani kehtestamine tagab, et riik on äkkrünnaku toimumise korral valmis reageerima. Korralduse alusel on riigis olemas olukorrapõhine ja asutusteülene plaan, mis kirjeldab äkkrünnakust põhjustatud hädaolukorra lahendamise l

2. Mõju riigiasutuste ja kohalike omavalitsuste asutuste korraldusele

Nimetatud mõju sihtrühm on sama nagu nimetatud punktis 6.1.

Eelnõu korraldusena jõustumine mõjutab asutustevahelisi suhteid, sest plaaniga määratakse kindlaks, milliseid ülesandeid iga hädaolukorra lahendamises osalev asutus täidab. Asustevaheliste koostöö täpsustamine on oluline, sest äkkrünnaku puhul on vajalik asutuste kiire ja kooskõlastatud tegevus. Kui asutustel pole selge, kes mida tegema peab või mille eest vastutab, on ohustatud ka sündmuse kiire lahendamine ning ohu kõrvaldamine. Hädaolukorra lahendamise plaani üldine eesmärk ongi täpsustada koostöö korda ja muid hädaolukorra lahendamiseks vajalikke küsimusi.

3. Sotsiaalsed mõjud – mõju inimeste tervisele

Nimetatud mõju avaldub inimestele, kelle tervist äkkrünnak otseselt puudutab.

7. Korralduse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja korralduse rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõu korraldusena jõustumisel on vaja korraldada koolitusi ja õppusi asjaomastele ametiisikutele, et nad oleksid hädaolukorra lahendamise plaanidega kursis. Äkkrünnaku plaani toimumist on vaja kontrollida äkkrünnaku sündmuse lahendamise õppustel ning pantvangi plaani toimumist pantvangi sündmuse lahendamise õppustel.

Korralduse rakendamine ei too asjassepuutuvatele asutustele kaasa täiendavaid kulusid.

8. Korralduse jõustumine

Korraldus jõustub üldises korras.

9. Korralduse kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Korralduse eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Sotsiaalministeeriumile, Kaitseministeeriumile, Välisministeeriumile, Rahandusministeeriumile, Justiitsministeeriumile, Riigikantseleile, Eesti Linnade Liidule ja Eesti Maaomavalitsuste Liidule ning arvamuse avaldamiseks Politsei- ja Piirivalveametile, Kaitsepolitseiametile, Päästeametile ja Häirekeskusele.